

**Riadenie vodných zdrojov odolné voči klimatickej zmene pre
poľnohospodárstvo, občanov a ekosystémy**

Blok 2: Poľnohospodárstvo a voda

Nitra 19.04.2024

Ing. Robert Kovács
predseda DR SPPK a Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska

1

Expresne niečo z histórie

- ▶ rok 2015 nekonečne sa opakujúci príbeh o zvyšovaní poplatkov za vodu a za prenájom čerpacích staníc,
- ▶ niekoľko mesačné rokovania s MPSR, kde zástupcovia SPPK a AKS odmietli predstavy Ministerstva a predložili vlastné návrhy,
- ▶ Minister Jahnátek prijal naše argumenty a nariadil uzatvoriť nové zmluvy na 15 rokov, aby prevádzkovatelia mohli investovať do štátneho majetku,
- ▶ mali nasledovať 2 výzvy z PRV vo výške 8 360 000 € a cca 8 mil. €, ktoré mali prevádzkovatelia použiť na rekonštrukciu 209 funkčných čerpacích staníc s 40 – 50 % spoluúčasťou. Prišli voľby a výzvy neprišli.
- ▶ Máme rok 2024 a situácia sa opakuje ako po špirále.

2

Cukrová repa - súčasný stav a ciele do roku 2027

2023	ha, %
výmera cukrovej repy na Slovensku v roku 2023 celkom	22 471 ha
výmera cukrovej repy na Slovensku v roku 2023 pod závlahou	2 120 ha
% výmery cukrovej repy na Slovensku v roku 2023 pod závlahou	9,43 %
výmera cukrovej repy na Slovensku v roku 2024 celkom	23 500 ha

-výnos z hektára bez závlahy v porovnaní so závlahou závisí od lokality a intenzity zavlažovania cca. +25 až +45 % v suchom roku

-rok 2022 priemerný výnos cukrovej repy 55 t/ha, cukrová repa pod závlahou priemerný výnos 70-80 t/ha, extrémne suchý rok, **efekt závlah + 15-25 t/ha**

-rok 2023 priemerný výnos cukrovej repy 67,03 t/ha, cukrová repa pod závlahou priemerný výnos 70-80 t/ha, **efekt závlah + 3-13 t/ha**

-zámer do roku 2027 zvýšiť výmeru cukrovej repy na 24 000 – 25 000 ha

-cieľ zvýšiť výmery zavlažovanej cukrovej repy na 4 000 – 5 000 ha

-vyššie uvedené ciele sú v súlade so Strategickým plánom ako aj s Konceptiou spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte 2035

3

Skúsenosti z extrémneho roku 2022

rieka Hron

- ▶ na jej toku sa prejavuje negatívny fenomén,
- ▶ v čase špičky nie je v rieke dost' vody,
- ▶ vodné elektrárne si vodu zadržávajú,
- ▶ tento problém však patrí pod gesciu MŽP SR, v minulosti nám MPaSR nevedelo pomôcť.

4

Kam smerovať podpory?

- ▶ predovšetkým do oblastí s dlhodobým zavlažovaním a pestovaním špeciálnych plodín (zelenina, zemiaky, cukrová repa, osivová kukurica, ovocné sady),
- ▶ proporcionálne prerozdeliť zdroje medzi malé ČS a veľké ČS,
- ▶ vypísať projektové výzvy z PRV, ktoré by mohli realizovať súčasní prenajímatelia v rámci existujúcich nájomných zmlúv,
- ▶ zmeniť legislatívu tak, aby sa rozvodné siete zapísali do Katastra nehnuteľností s ťarchou na parcely, cez ktoré prechádzajú,
- ▶ pokúsiť sa presunúť zdroje z MŽP SR s plánu obnovy na rekonštrukciu čerpacích staníc,
- ▶ Časť ziskov SPF automaticky presmerovávať pre Hydromeliorácie, š.p. na obnovu závlah.

5

Ďakujem pekne za pozornosť.

6